

OKUL REHBERLİK VE
PSİKOLOJİK DANIŞMA
PROGRAMI
HAZIRLAMA
KILAVUZU

Esenler
Rehberlik ve Araştırma Merkezi
Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri Bölümü

1. Baskı

2023

Hazırlayanlar:

RPD Hizmetleri Bölüm Başkanı
Ümare USTAOĞLU

Müdür Yardımcısı
Halil İbrahim YILMAZ

<https://esenlerram.meb.k12.tr/>

Esenler RAM

AÇIKLAMA

Esenler Rehberlik ve Araştırma Merkezi olarak Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma Programlarının kontrol edilme sürecinde en fazla karşılaşılan hataları en aza indirmek amacıyla kılavuz kitapçık hazırlama ihtiyacı duyulmuştur.

Bu kılavuzun okul rehberlik ve psikolojik danışma programlarını hazırlayan okul psikolojik danışman/rehber öğretmenlerine ve bu programları kontrol eden rehberlik ve araştırma merkezi psikolojik danışman/rehber öğretmenlerine rehber olması amaçlanmıştır.

Kılavuzun hazırlanmasında ilgili yönetmelik ve yönergeler, MEB Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünün yayımlanmış olduğu İş Akış Çizelgesi ve İş Akış Yönergesi dikkate alınmıştır.

Kılavuz; okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve ortaöğretim kurumlarına yönelik hazırlanmış olup özel eğitim okulları, bilim ve sanat merkezleri, mesleki eğitim merkezleri, halk eğitim merkezleri ve rehberlik araştırma merkezlerinin programlarının özel koşullarını kapsamamaktadır. İlgili kurumların özel koşullarına kılavuzda yer alan linkler üzerinden ulaşılabilir.

İÇİNDEKİLER BÖLÜMÜ

- 01 Hedefe Uygunluk
- 02 Faaliyet Grubu
- 03 Hedef Kitle
- 04 Tarihler
- 05 Kontrol Çizelgesi
- 06 Diğer Çalışmalar
- 07 İl Eylem Planları
- 08 Linkler

HEDEFE UYGUNLUK

- ① Okul RPD programlarında yer alacak olan özel hedefler bakanlığın hedef listesinden seçilmeli, genel ve yerel hedeften farklı olmalıdır. Programda iki adet özel hedef yer almalıdır. Genel, yerel ve özel hedeflere yönelik planlanan çalışmaların ilgili hedefe uygun olması ve hedef listesinde başka bir hedef kapsamında yer almaması gerekmektedir.

Örneğin;

Genel hedef "Psikolojik Sağlık" ise genel hedef kapsamında yapılacak çalışmanın konusu "Sağlıklı Yaşam", "Duygu Düzenleme", "Öfke Kontrolü" vb. olmamalıdır. Çünkü bu konular bakanlığın hedef listesinde ayrı hedefler olarak yer almaktadır. "Öfke Kontrolü" çalışmak isteyen bir psikolojik danışman/rehber öğretmen, özel hedef olarak "Öfke Kontrolü" seçmelidir.

Hedef Tipi	Genel Hedef (Psikolojik Sağlık)	Yerel Hedef (Sınır Koyma)	Özel Hedef 1 (Cinsel Eğitim)	Özel Hedef 2 (Kariyer Gelişimi)
Yapılacak Çalışma (Konu)	Psikolojik Sağlık ✓	İhmal İstismardan Korunma ✗	Cinsel Eğitim ✓	Kariyer Planlama ✗

FAALİYET GRUBU

Düzyey 1

- 1.Yayın Hazırlama (Broşür, Bülten, Okul/Kurum Web Sitesi İçeriği, Pano/Etkileşimli Pano, Afiş, Poster vb.)
- 2.Konferans/Panel Düzenleme
- 3.Seminer Düzenleme
- 4.Gezi Düzenleme
- 5.Sınıf Rehberliği Tek Etkinlik Uygulama
- 6.Sınıf Rehberlik Programı Tek Etkinlik Uygulama
- 7.Masal/Hikaye/Film/ Animasyon/Video/Kitap Değerlendirme
- 8.Mezunla Buluşma Etkinliği Düzenleme

Düzyey 2

- 1.Konferans/Panel Serisi Düzenleme
- 2.Seminer Serisi Düzenleme
- 3.Gezi Serisi Düzenleme
- 4.Psikoeğitim Programı Uygulama
- 5.Sosyal Sorumluluk Çalışmaları/Projeleri Yürütme
- 6.Sınıf Rehberlik Programı Aynı Kazanıma Ait Ardışık Etkinlik Uygulama
- 7.Mezunla Buluşma Etkinlik Serisi Düzenleme
- 8.Eylem Planı Hazırlama ve Uygulama

Düzyey 3

- 1.Grupla Psikolojik Danışma
- 2.Odak Grup Çalışması
- 3.Psikoeğitim Programı Hazırlama ve Uygulama

① Genel, yerel ve özel hedeflere yönelik planlanacak olan ikişer adet faaliyet türünün her bir hedef için birbirinden farklı olması gerekmektedir. Örneğin; velilere yönelik genel hedef kapsamında bir adet "Yayın Hazırlama" faaliyeti planlandıysa velilere yönelik genel hedef kapsamında planlanacak olan diğer faaliyetin "Yayın Hazırlama" olmaması gerekmektedir.

① Hedeflerden herhangi birine yönelik planlanacak olan çalışma, Düzyey 2 veya Düzyey 3 faaliyet grubundan ise ilgili hedef kitleye yönelik sadece bir çalışmanın planlanması yeterlidir. Düzyey 2 ve Düzyey 3 faaliyet grubunda yer alan çalışmalar daha yoğun çalışma gerektirdiği için bakanlık tarafından böyle bir kolaylık sağlanmıştır. Yani;

2 adet Düzyey 1 Faaliyeti = 1 adet Düzyey 2 Faaliyeti = 1 adet Düzyey 3 Faaliyeti

Örneğin;

	Genel Hedef	Yerel Hedef	Özel Hedef 1	Özel Hedef 2
Velilere Yönelik	Yayın Yayın	Yayın Seminer	Grupla Psikolojik Danışma	Gezi Düzenleme
Öğrencilere Yönelik	Yayın Yayın	Yayın Seminer	Grupla Psikolojik Danışma	Gezi Düzenleme

HEDEF KİTLE

- ① Genel, yerel ve özel hedeflere yönelik ikişer adet yapılması zorunlu olan çalışmaların okuldaki tüm öğrenci ve velileri kapsamı zorunludur. Öğretmen çalışmaları ise zorunlu olmayıp sadece önerilmektedir. Yani 8 adet öğrenci, 8 adet veli çalışması olmak üzere programda en az 16 adet faaliyetin yer alması gerekmektedir.

Örneğin;

1/A, 1/B, 1/C, 2/A, 2/B, 2/C, 3/A, 3/B, 3/C, 4/A, 4/B ve 4/C sınıfları olan bir ilkokulun genel ve yerel hedeflerine yönelik çalışmalarını inceleyelim.

Hedef Tipi	Genel Hedef	Genel Hedef	Yerel Hedef	Yerel Hedef
Faaliyet Türü	Yayın Hazırlama	Seminer	Yayın Hazırlama	Gezi Düzenleme
Sınıflar	1/A, 1/B, 1/C, 2/A, 2/B, 2/C, 3/A, 3/B, 3/C, 4/A, 4/B, 4/C	1/A, 1/B, 1/C, 2/A, 2/B, 2/C, 3/A, 3/B, 3/C, 4/A, 4/B, 4/C	3/A, 3/B, 3/C, 4/A, 4/B, 4/C	1/A, 1/B, 1/C, 2/A, 2/B, 2/C

- ① Bazı öğrenci veya velilerin katıldığı Düzey 2 ve 3 Faaliyet yürütülmesi halinde bu faaliyetlere katılmayan öğrenci veya veliler için en az ikişer adet Düzey 1 Faaliyetinin yürütülmesi zorunludur.

Örneğin;

1/A, 1/B, 1/C, 2/A, 2/B, 2/C, 3/A, 3/B, 3/C, 4/A, 4/B ve 4/C sınıfları olan bir ilkokulun genel hedefe yönelik çalışmalarını inceleyelim.

Hedef Tipi	Genel Hedef	Genel Hedef	Genel Hedef
Faaliyet Türü	Grupla Psikolojik Danışma	Yayın Hazırlama	Seminer Düzenleme
Sınıflar	1/A, 1/B, 1/C	2/A, 2/B, 2/C, 3/A, 3/B, 3/C, 4/A, 4/B, 4/C	2/A, 2/B, 2/C, 3/A, 3/B, 3/C, 4/A, 4/B, 4/C

TARİHLEER

Okul RPD Programında yer alması zorunlu olan bazı çalışmaların tarihleri rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yönetmeliğinde belirtilmiştir.

① Risk Haritaları

“Her yıl kasım ayı içerisinde sınıf rehber öğretmenleri tarafından bir örneği rehberlik ve psikolojik danışma servisine iletilen risk altındaki öğrencilere ait verileri birleştirerek eğitim kurumuna ait risk haritasını oluşturur.”

① Okul RPD Programı

“Okul rehberlik ve psikolojik danışma programını rehberlik ve araştırma merkezine iletmek üzere en geç ekim ayının ilk haftasında e-Rehberlik sistemi üzerinden hazırlar.”

① Rehberlik İhtiyaç Analizi

“Programın tasarlanması sürecinde her eğitim öğretim yılı mayıs ayında test ve test dışı teknikler kullanılarak öğrencilerin rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ilişkin ihtiyaçları belirlenir.”

① RPD Hizmetleri Yürütme Komisyonu Toplantısı

“Komisyon; birinci dönem başında, ikinci dönem başında ve ders yılı sonunda olmak üzere en az üç defa toplanır. Komisyonun ilk toplantısı, öğretmenler kurulu toplantısının yapıldığı tarihten itibaren en geç bir ay içerisinde yapılır.”

İş Akış Çizelgesinde hedeflere yönelik planlanan veli ve öğrenci çalışmalarının mayıs ayından önce bitirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

① Hedeflere Yönelik Çalışmalar

“Öğrenci ve veli katılımının azaldığı mayıs ayından önce hedeflere yönelik çalışmaların bitirilmiş olması gerekmektedir.”

Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Yönergesinde, Okul Psikososyal Destek Hizmetleri Toplantısı programda birinci dönemin başı, ikinci dönemin başı ve ikinci dönemin sonu olmak üzere en az üç defa toplanması gerektiği belirtilmiştir.

① Okul Psikososyal Destek Hizmetleri Toplantısı

“Okul ekibi birinci dönemin başı, ikinci dönemin başı ve ikinci dönemin sonu olmak üzere yılda üç kez ve ihtiyaç duyulan hâllerde toplanır.”

KONTROL ÇİZELGESİ

① Esenler Rehberlik ve Araştırma Merkezinin 2023/2024 eğitim öğretim yılı okul RPD programlarını kontrol etmek amacıyla kullanmış olduğu çizelgede 22 madde yer almaktadır.

1. Özel hedefler "hedef listesi"nden seçilmiştir.
2. Özel hedefler genel ve yerel hedeflerden farklıdır.
3. Genel hedefe yönelik en az iki öğrenci çalışmasına yer verilmiştir.
4. Genel hedefe yönelik öğrenci çalışmaları, farklı düzey 1 faaliyetinden seçilmiştir.
5. Genel hedefe yönelik en az iki veli çalışmasına yer verilmiştir.
6. Genel hedefe yönelik veli çalışmaları, farklı düzey 1 faaliyetinden seçilmiştir.
7. Yerel hedefe yönelik en az iki öğrenci çalışmasına yer verilmiştir.
8. Yerel hedefe yönelik öğrenci çalışmaları, farklı düzey 1 faaliyetinden seçilmiştir.
9. Yerel hedefe yönelik en az iki veli çalışmasına yer verilmiştir.
10. Yerel hedefe yönelik veli çalışmaları, farklı düzey 1 faaliyetinden seçilmiştir.
11. Özel hedeflere yönelik en az ikişer öğrenci çalışmasına yer verilmiştir.
12. Özel hedeflere yönelik öğrenci çalışmaları, farklı düzey 1 faaliyetinden seçilmiştir.
13. Özel hedeflere yönelik en az ikişer veli çalışmasına yer verilmiştir.
14. Özel hedeflere yönelik veli çalışmaları, farklı düzey 1 faaliyetinden seçilmiştir.
15. Yapılacak çalışmalar hedeflere uygun seçilmiştir.
16. Her hedefin ilgili düzeyine yönelik faaliyetler, okuldaki tüm öğrencilere ulaşacak şekilde planlanmıştır.
17. Her hedefin ilgili düzeyine yönelik faaliyetler, okuldaki tüm velilere ulaşacak şekilde planlanmıştır.
18. RPD Hizmetleri Yürütme Komisyonu Toplantısı programda birinci dönem başında, ikinci dönem başında ve ikinci dönemin sonu olmak üzere en az üç defa yer almaktadır.
19. Okul Psikososyal Destek Hizmetleri Toplantısı programda birinci dönemin başı, ikinci dönemin başı ve ikinci dönemin sonu olmak üzere en az üç defa yer almaktadır.
20. Hedeflere yönelik çalışmalar Mayıs ayından önce bitirilmiştir.
21. RİBA uygulamalarına yönelik çalışmalara Mayıs ayında yer verilmiştir.
22. Sınıf ve okul risk haritasını oluşturmaya yönelik çalışmalara Kasım ayında yer verilmiştir.

① Esenler Rehberlik ve Araştırma Merkezi, program kontrollerinin daha kolay, geri bildirimlerin ise daha anlaşılır olması amacıyla geri bildirim tablosu kullanmaktadır. Öğrenci ve veli satırında yer alan kutucuklara okulun ilgili hedefler kapsamında planlanmış olduğu faaliyet türleri yazılmaktadır.

	Genel Hedef	Yerel Hedef	1. Özel Hedef	2. Özel Hedef
	Psikolojik Sağlık	Sınır Koyma		
Öğrenci				
Veli				

DİĞER ÇALIŞMALAR

Hedeflere yönelik çalışmalar dışında programda yer alması önerilen çalışmalar aşağıda listelenmiştir. Okul psikolojik danışman/rehber öğretmenler sunum sisteminde yer alan diğer çalışmalarını inceleyerek programlarına ekleyebilirler.

- DP - Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisinin İhtiyaçlarının Belirlenmesi
- DP - Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi Desimali Oluşturulması
- DP - RPD Hizmetleri Yürütme Komisyonunun Oluşturulması
- DP - Okul/Kurum RPD Programının Hazırlanması
- DP - RPD Hizmetleri Yürütme Komisyonu Toplantısının Yapılması (birinci dönemin başı)
- DP - RPD Hizmetleri Yürütme Komisyonu Toplantısının Yapılması (ikinci dönemin başı)
- DP - RPD Hizmetleri Yürütme Komisyonu Toplantısının Yapılması (ikinci dönemin sonu)
- DP - RPD Hizmetleri Yürütme Komisyonu Tarafından RPD İhtiyaç Analizi Çalışmalarının Yapılması
- DMÖE - Sınıf Rehberlik Programı
- ÖOVEg - Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisinin Tanıtılması
- DP - BEP Dosyalarının Düzenlenmesi ve Güncellenmesi
- DİT - BEP Geliştirme Birimi Toplantıları
- DMÖE - BEP Hazırlama
- DİT - Okul Psikososyal Destek Hizmetleri Toplantıları (birinci dönemin başı)
- DİT - Okul Psikososyal Destek Hizmetleri Toplantıları (ikinci dönemin başı)
- DİT - Okul Psikososyal Destek Hizmetleri Toplantıları (ikinci dönemin sonu)
- B.K.G.4.c.1 - Öğrenci Bilgi Formu - Uygulama
- B.K.G.4.c.2 - Öğrenci Bilgi Formu - Geribildirim
- B.K.G.4.c.3 - Öğrenci Bilgi Formu - Sonuç Değerlendirme
- S.İ.4.a.1 - Sınıf Risk Haritası - Uygulama
- DP - Okul Risk Haritasının Oluşturulması
- S.İ.2.a.3 - Okul Risk Haritası - Sonuç Değerlendirme
- B.K.A. - RİBA (Öğrenci Formu) - Uygulama
- B.K.A. - RİBA (Öğretmen Formu) - Uygulama
- B.K.A. - RİBA (Veli Formu) - Uygulama
- B.K.A. - RİBA (Öğretmen Formu) - Sonuç Değerlendirme
- B.K.A. - RİBA (Veli Formu) - Sonuç Değerlendirme
- B.K.A. - RİBA (Öğrenci Formu) - Sonuç Değerlendirme
- B.K.A. - RİBA (Öğrenci Formu) - Geribildirim

İL EYLEM PLANLARI

- ① Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan 'Uyuşturucu Kullanımı ve Bağımlılıkla Mücadele' konulu 2014/20 sayılı genelge kapsamında İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü her yıl 'İl Eylem Planı' hazırlamaktadır. Hazırlanan il eylem planı doğrultusunda okullardan 'Eğitim Ortamlarında Bağımlılıkla Mücadele Okul Eylem Planı' hazırlamasını istemektedir. Okul eylem planlarında okul psikolojik danışman/rehber öğretmenlerinin eğitim öğretim yılı boyunca yapması gereken çalışmalar tarihleri ile birlikte il eylem planlarında belirtilmektedir. Okul psikolojik danışman/rehber öğretmenlerinin il eylem planında yer alan çalışmaları Okul RPD Programlarına entegre etmesi beklenmektedir.
- ① İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü, kadına yönelik şiddetin önlenmesi kapsamında her yıl 'İl Eylem Planı' hazırlamaktadır. Okul psikolojik danışman/rehber öğretmenlerin, eğitim öğretim yılı boyunca kadına yönelik şiddetin önlenmesine yönelik yapması gereken çalışmalar tarihleri ile birlikte il eylem planlarında belirtilmektedir. Okul psikolojik danışman/rehber öğretmenlerinin il eylem planında yer alan çalışmaları Okul RPD Programlarına entegre etmesi beklenmektedir.
- ① İlgili eylem planları her yıl güncellenmekte olup resmi yazılar ile okul ve kurumlara bildirilmektedir. Eylem planlarında yer alan çalışmalar okul rehberlik ve psikolojik danışma programı kontrol çizelgesine eklenmemiştir.

- ① [Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü](#)
- ① [Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği](#)
- ① [Hedef Listesi](#)
- ① [Hedef İş Akış Çizelgesi](#)
- ① [İş Akışı Yönergesi](#)
- ① [Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Yönergesi](#)
- ① [2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı Kadına Yönelik Şiddeti Önleme İl Eylem Planı](#)
- ① [2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı Bağımlılıkla Mücadele İl Eylem Planı](#)

Esenler
Rehberlik ve Araştırma Merkezi

Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri Bölümü

(0212) 611 08 25

Orucreis mah, Karadeniz Cd.
No:18/1, 34235 Esenler/
İstanbul

966501@meb.k12.tr